

ZAPRASZAMY OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWO-METODYCZNA & XI EKUMENICZNE FORUM KATECHETYCZNE**BYĆ OBYWATELEM W SPOŁECZEŃSTWIE DEMOKRATYCZNYM
NAUKA RELIGII WOBEC WYZWAŃ EDUKACJI OBYWATELSKIEJ****13.11.2025** ZOOM & SALA KONFERENCYJNA CHATORGANIZATORZY: WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH CHRZEŚCIJAŃSKIEJ AKADEMII TEOLOGICZNEJ W WARSZAWIE & POLSKA RADA EKUMENICZNA
MIEJSCE: CHRZEŚCIJAŃSKA AKADEMIA TEOLOGICZNA | UL. BRONIEWSKIEGO 48 | 01-771 WARSZAWA
REJESTRACJA PRZEZ FORMULARZ GOOGLE**Organizator konferencji:** Katedra Pedagogiki Religii Teorii Wychowania ChAT, Katedra Pedagogiki Społecznej i Kultury ChAT, Polska Rada Ekumeniczna.**Miejsce konferencji:** Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie, ul. Broniewskiego 48, aula, konferencja w trybie hybrydowym**Termin konferencji:** 13 listopada 2025 r.**Tematyka konferencji:**

Tematyka konferencji stanowi przestrzeń do namysłu nad znaczeniem edukacji obywatelskiej we współczesnych, pod wieloma względami zróżnicowanych społeczeństwach, a w szczególności nad zobowiązaniami i wyzwaniami, które w tym zakresie stoją przed kształceniem religijnym.

Jeżeli edukacja ma być procesem realnie przygotowującym jednostkę do życia w społeczeństwie – do partycypacji i odpowiedzialności społecznej – musi obejmować kwestie obywatelstwa: lokalnego, narodowego, europejskiego i światowego. Staje się wtedy odpowiedzią na złożone uwikłania identyfikacyjne współczesnego człowieka, na jego wielozakresową i wielowymiarową tożsamość, która wyraża się i rozwija także w obszarze aktywności obywatelskiej. Za sprawą edukacji obywatelskiej jednostka może świadomie i odpowiedzialnie ukierunkowywać swoje działania na cele i wartości wykraczające poza cele i korzyści indywidualne; zyskuje też możliwość lepszego rozumienia mechanizmów geopolitycznych, kształtujących rzeczywistość w której żyje (zarówno w skali mikro, jak i w kontekście uwytatniającym rolę globalnych powiązań). Edukacja obywatelska ukierunkowana jest więc zarówno na budowanie jakości życia jednostki, jak też na dobro ponadjednostkowe, społeczne. Wartości te wpisane są także w edukację religijną.

Teoria kształcenia religijnego, oprócz uznawanej normatywności teologicznej, przyjmuje także normatywność humanistyczną i społeczną. Współcześnie sygnalizuje się m.in. egzystencjalną interpretację treści religijnych, w tym tekstów biblijnych, i kładzie silny akcent na dowartościowanie podmiotowości jednostki, także w jej kontekstach społecznych. Tym samym inkluzja społeczna jest jednym z wyznaczników współczesnej pedagogiki religii, a kwestie edukacji obywatelskiej włączone w teorię i praktykę kształcenia religijnego kierują naszą uwagę na wychowanie dzieci i młodzieży w orientacji ich przynależności, identyfikacji ze społeczeństwem obywatelskim.

Tematyka konferencji wpisuje się w ogólne założenia koncepcyjne współczesnej pedagogiki religii i kultury. Sesje tematyczne będą skupione wokół następujących zagadnień:

1. Edukacja religijna i edukacja obywatelska – obszary synergii czy rozbieżności?
2. Wartości religijne i wartości obywatelskie – razem czy osobno?
3. Edukacja obywatelska w nauczaniu religii – perspektywa problemowa i dydaktyczna

Sesja 1. – Edukacja religijna i edukacja obywatelska – obszary synergii czy rozbieżności?**Prowadzenie sesji: dr hab. Agnieszka Piejka, prof. ChAT**

W ramach sesji pierwszej zapraszamy do wygłaszania referatów na temat istoty edukacji religijnej i edukacji obywatelskiej. W obszarze każdej z nich powinniśmy uwzględniać procesy, które pozwalają współczesnemu człowiekowi lepiej rozumieć świat, który go otacza oraz mierzyć się z problemami, jakimi niesie ze sobą życie – czy to w wymiarze duchowym, religijnym, czy to w obszarze społecznym i obywatelskim.

Jeżeli zarówno w edukacji religijnej, jak i obywatelskiej tak istotną kwestią jest stosunek jednostki do innych i do świata, warto przyrzeć się temu, czy w tych dwóch obszarach kształcenia człowieka znajdujemy elementy zbieżne, czy też raczej należy się dopatrywać rozbieżności i różnic między nimi?

Sesja 2. – Wartości religijne i wartości obywatelskie – razem czy osobno?**Prowadzenie sesji: ks. dr Artur Aleksiejuk**

W procesie edukacji, którego celem jest człowiek jako osoba, nie może zabraknąć świata wartości. Oznacza to, że środowisko wartości jest bezpośrednim światem istnienia osoby. Człowiek nie tylko styka się z nimi, ale także w jakimś sensie otwiera się na nie, aby je przyswoić lub odrzucić.

Celem sesji będzie zastanowienie się nad tym, w jaki sposób w przestrzeni wychowania funkcjonują obok siebie wartości religijne i obywatelskie. Czy w obecnej rzeczywistości edukacyjnej współgrają one ze sobą, czy raczej wzajemnie się zwalczą? Jak w edukacji religijnej i obywatelskiej przeciwdziałać redukcji wartości konstytutywnych na rzecz wartości funkcjonalnych? W jaki sposób mądrze budować przestrzeń dialogu wartości religijnych i obywatelskich w polskiej szkole?

Sesja 3. – Edukacja obywatelska w nauczaniu religii – perspektywa problemowa i dydaktyczna**Prowadzenie sesji: dr Elżbieta Bednarz**

Celem sesji trzeciej jest dowartościowanie problematyki tytułowej, która w sposób naturalny jest lub powinna być (jeśli nie jest) włączona do współczesnej edukacji religijnej. Zważając na przedmiot zainteresowań obecnie uprawianej pedagogiki religii stwierdzamy, że do jego komponentów zaliczamy edukacyjny oraz społeczny potencjał religii, bez ograniczenia jej kompetencji i odpowiedzialności tylko do życia Kościoła. Poprzez włączenie zagadnień z zakresu edukacji obywatelskiej nauczanie religii ma szansę integrować jednostkę ludzką i życie społeczne, nadając im głębokiego sensu.

W wystąpieniach przybliżona zostanie tematyka edukacji obywatelskiej wpisana w teoretyczne i praktyczne założenia nauki religii poszczególnych kościołów. Zaakcentowany zostanie fakt, że nauka religii w znaczącej mierze może także wyznaczać drogę ku wychowaniu i kształtowaniu społeczeństwa obywatelskiego, otwartego na takie wartości jak: prawda, dobro, sprawiedliwość, obowiązek, szacunek wobec drugiego człowieka itp.

Rada Naukowa Konferencji:

prof. dr hab. Elżbieta Czykwin, bp prof. ChAT dr hab. Marcin Hintz, prof. ChAT dr hab. Edyta Januszewska, ks. prof. KUL dr hab. Marek Jeziorański, ks. dr hab. Bogusław Milerski, dr hc prof. dr hab. Jerzy Nikitorowicz, prof. ChAT dr hab. Agnieszka Piejka, prof. UŚ dr hab. Irena Polewczyk, prof. UKSW dr hab. Aneta Rayzacher-Majewska, prof. UŚ dr hab. Marek Rembierz, prof. dr hab. Tadeusz Zieliński.

Komitet Organizacyjny Konferencji:

Przewodniczący: ks. dr Artur Aleksiejuk

Sekretarz konferencji: ks. mgr Elżbieta Byrtek

Członkowie: dr Elżbieta Bednarz, ks. mgr Elżbieta Byrtek, ks. dr Grzegorz Gienza (PRE), prof. ChAT dr hab. Edyta Januszewska, dr Joanna Kluczyńska, dr Joanna Koleff, prof. ChAT dr hab. Agnieszka Piejka.

Zgłoszenia prosimy przesyłać poprzez formularz:<https://forms.gle/AgetguHpZcnh2hHw5>